

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวิจัยเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่อย่างมีระบบ และมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน เพื่อให้ได้ข้อความรู้ที่เชื่อถือได้ Nachmias ได้แบ่งขั้นตอนสำคัญของการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน (1981 อ้างถึงใน สุชีรา ภักทรายุตวรรัตน์, 2530) ได้แก่ เลือกปัญหา กำหนดสมมติฐาน ออกแบบวิจัย พัฒนาเทคนิค และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย ในขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล นักวิจัยจึงจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือหรือเทคนิคบางอย่าง เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การใช้แบบทดสอบ เป็นต้น

ในบรรดาเครื่องมือต่างๆ เหล่านั้น แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่นักวิจัยทางสังคมศาสตร์นิยมใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุด ดังผลการวิจัยของ รัตติกร ทิมเจริญ (2531) วีระศักดิ์ บรรณาธรรม (2529) และพรเพ็ญ คำทรัพย์ (2529) ได้ทำการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาในสาขาต่างๆ พบว่า ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากกว่าร้อยละ 50 ของวิทยานิพนธ์ที่ทำการวิเคราะห์ สำหรับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยทั่วไปนิยมใช้ 2 วิธี (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2531 : 177-178) คือ

1. การส่งแบบสอบถามโดยการนำส่งเอง (Self-Administered Questionnaires)
2. การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ (Mailed Questionnaires)

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีแรกจะได้แบบสอบถามคืนในอัตราสูง แต่ต้องใช้เวลาและแรงงานมาก ส่วนวิธีที่สองประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย สะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากและอยู่อย่างกระจัดกระจาย แต่ปัญหาสำคัญของการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีที่สองนี้คือ แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนค่อนข้างต่ำ ประมาณร้อยละ 20 ถึง 65 เท่านั้น (Berdie and Anderson 1974:67) ซึ่งสอดคล้องกับสมศรี วงศ์สวัสดิกุล (2534) บอกว่าข้อจำกัดของการใช้แบบสอบถามในการจัดเก็บข้อมูลที่สำคัญข้อหนึ่งคือ อัตราตอบกลับต่ำ

ประมาณร้อยละ 40 - 60 ในกลุ่มที่ไม่สนใจในเรื่องนี้ๆและไม่เกินร้อยละ 80 ในกลุ่มนี้ให้ ความสนใจ จากการได้ข้อมูลกลับมานั้น อาจมีผลต่อความคลาดเคลื่อนในการสรุปผลการวิจัย ทั้งนี้เพราะสมาคมการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (NEA:National Education Association) พบว่าข้อมูลของแบบสอบถามที่จะถือว่าเป็นตัวแทนของประชากรหรือเป็นข้อมูลที่ให้ผลสรุปใกล้เคียง ความจริงได้นั้น จะต้องได้จำนวนแบบสอบถามกลับคืนมามากกว่าร้อยละ 90 (Engelhart อ้างถึงใน จิตรดา วุฒษากรณ, 2535) ดังนั้นงานวิจัยที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยต้องให้ความสำคัญต่ออัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม

จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่า สาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบแบบสอบถามมี สาเหตุ 3 ประการ ประการแรกเกิดจากตัวผู้ตอบแบบสอบถาม ประการที่สองเกิดจาก ตัวแบบสอบถาม และประการสุดท้ายเกิดจากกระบวนการส่งและจัดเก็บแบบสอบถาม (จิตรดา วุฒษากรณ, 2535) จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น นักวิจัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศได้ ศึกษาเพื่อหาเทคนิควิธีการต่างๆ ที่จะกระตุ้นให้อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามเพิ่มขึ้นหลายวิธี เช่น การแจ้งให้ผู้ตอบทราบล่วงหน้าการใช้เทคนิคการติดตามและการเตือน การออกแบบสอบถาม ให้น่าสนใจทั้งในด้านเนื้อหา ความยาว สีของกระดาษ สีของหมึกพิมพ์ การจัดส่งแบบสอบถาม โดยแนบซองและติดแสตมป์ เพื่อให้สะดวกในการตอบกลับคืน เป็นต้น

สำหรับทางประเทศไทยมีงานวิจัยที่ใช้เทคนิคกระตุ้น เพื่อเพิ่มอัตราการตอบกลับของ แบบสอบถามทางไปรษณีย์และสรุปผลวิจัยที่ได้ทำให้อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามเพิ่มขึ้นมีดังนี้ การให้สิ่งตอบแทนแก่ผู้ตอบทำให้อัตราการตอบสูงกว่าการไม่ให้สิ่งตอบแทน (อัญชลี คงมั่น, 2522) แบบสอบถามที่ลักษณะคำถามไม่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ และการให้ผู้ตอบไม่ต้องระบุชื่อ อัตราการตอบ กลับของแบบสอบถามสูงกว่าแบบสอบถามที่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ และการให้ผู้ตอบระบุชื่อ (สุภาพร โทแสงกุล, 2523) การจัดหน้าทำให้อัตราการตอบกลับสูงกว่าแบบธรรมดา (วิจิตรา ประสาท- เวทสกุล, 2523) แบบสอบถามที่พิมพ์ด้วยกระดาษสีนํ้าเขียว หรือสีฟ้า ความยาว 4-8 หน้า ได้ รับกลับคืนมากที่สุด (วิไลวรรณ ศากรวิมล, 2523) แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ อัตราการ ตอบกลับสูงกว่าแบบสอบถามที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพในระยะเวลาที่ยังไม่ติดตาม แต่ภายหลังติดตามครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ไม่พบความแตกต่าง (พิชัย แก้วสุวรรณ, 2529) อัตราการตอบกลับและความ จริงใจในการตอบแบบสอบถามพบว่าแบบสอบถามที่มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า มีอัตราการตอบกลับ

และความจริงใจในการตอบสูงกว่า ไม่มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า แบบสอบถามที่พิมพ์ด้วยหมึกสีน้ำเงินหรือสีเขียวสูงกว่าแบบสอบถามที่พิมพ์ด้วยหมึกสีแดงหรือสีดำ (สุธีรา ภัทรายุทธวรรณ, 2530) การเตือนกลุ่มตัวอย่างอัตราการตอบกลับสูงกว่าการไม่เตือน (เชิงชาย เหมพัฒน์, 2534) นอกจากนี้ยังมีเทคนิคการกระตุ้นที่ไม่มีผลต่อการเพิ่มอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม ได้แก่ การส่งแบบสอบถามไปที่บ้านกับที่ทำงาน การใช้จดหมายนำ จดหมายตามที่ออกโดยบุคคลต่างกัน พบว่าอัตราการตอบกลับไม่แตกต่างกัน (สุเทพ ไชยบุตร, 2527) การส่งแบบสอบถามด้วยวิธีการส่งทางไปรษณีย์ธรรมดาและลงทะเบียนไม่แตกต่างกัน (บุญชอบ ศราชนันท์, 2535)

เจษฎา กิตติสุนทร (2535 : 88) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ตอบแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์กับกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ ในด้านตัวผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าปัจจัยที่ทำให้ไม่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ไม่มีเวลาว่าง ร้อยละ 80.76) การลืม (ร้อยละ 73.08) และไม่มีความรู้ในเนื้อหาของแบบสอบถาม ด้านตัวแบบสอบถามพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ไม่ตอบ ได้แก่ รูปแบบของการตอบแบบปลายเปิด (ร้อยละ 96.15) ความยาวของแบบสอบถาม (ร้อยละ 76.92) สีของกระดาษที่ใช้พิมพ์ (ร้อยละ 57.69) ปัจจัยที่มีน้อยที่สุดในด้านตัวแบบสอบถาม คือ การวางรูปแบบ และในด้านกระบวนการส่งและจัดเก็บแบบสอบถามพบว่า เป็นปัจจัยที่มีผลเพียงเล็กน้อย ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการส่ง (ร้อยละ 34.62) สถานที่รับแบบสอบถาม (ร้อยละ 34.62) การเตือน (ร้อยละ 19.23) การติดตาม (ร้อยละ 15.38) วิธีการส่ง (ร้อยละ 11.45) หรือการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า (ร้อยละ 3.85)

จากผลการศึกษาของ เจษฎา กิตติสุนทร จะพบว่าปัจจัยของการไม่ตอบแบบสอบถามทั้งในด้านตัวแบบสอบถามกับด้านกระบวนการส่งและจัดเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยสามารถควบคุมได้โดยตรงด้วยตัวผู้วิจัยเอง ในขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและขั้นตอนการส่งและจัดเก็บแบบสอบถามโดยอาศัยเทคนิควิธีการต่างๆ ที่ได้มีผู้ศึกษาวิจัยไว้แล้ว ส่วนในด้านตัวผู้ตอบแบบสอบถามผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมได้โดยตรงจะต้องอาศัยเทคนิควิธีการต่างๆ ที่จะกระตุ้นให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผลของการศึกษาพบปัจจัยสำคัญตัวหนึ่ง คือ การลืม (ร้อยละ 73.08) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเทคนิคการกระตุ้นโดยการเตือน (Reminding) เพื่อให้ผู้ตอบไม่ลืมที่จะตอบแบบสอบถาม ประกอบกับการศึกษาเทคนิคการกระตุ้นโดยการเตือนเพียงอย่างเดียวในประเทศไทยมีผู้ศึกษาวิจัยเพียง 1 เรื่อง คือ เรื่องผลของรูปแบบการเตือนที่มีต่ออัตราการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์

พบว่า การเตือน 1 ครั้ง การเตือน 2 ครั้ง และไม่เตือน อัตราการตอบกลับเป็นร้อยละ 90, 87 และ 74 ตามลำดับ กลุ่มที่ได้รับการเตือน 1 ครั้ง อัตราการตอบกลับสูงกว่าไม่ได้รับการเตือนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มนี้ได้รับการเตือน 2 ครั้ง ไม่แตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับการเตือน 1 ครั้ง และกลุ่มที่ไม่ได้รับการเตือน (เชิงชาย เหมวัฒน์, 2534)

Berdie และ Anderson (1974:67-68) เสนอแนะว่าการติดตามแบบสอบถาม อาจทำได้โดยการเตือน ขอร้อง หรือวิงวอนให้ผู้ตอบตอบโดยใช้เทคนิคต่อไปนี้เป็นสื่อ

1. โทรศัพท์
2. ไปรษณีย์บัตร
3. จดหมายแบบราชการหรือแบบเป็นกันเอง
4. โทรเลข
5. การ์ดแบบตลก ๆ หรือแปลก ๆ
6. เทคนิคอื่นๆ เช่น ส่งจดหมายพร้อมทั้งเล่านิทานประกอบเพื่อให้ผู้ตอบเกิดความรับผิดชอบที่จะตอบแบบสอบถาม เป็นต้น

Gough และ Hall(1977) ศึกษาพบว่า อัตราการตอบกลับแบบสอบถามของแพทย์ แพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกัน Goyder (1982) ศึกษาพบว่า ผู้ชายมักตอบแบบสอบถาม กลับคืนมากกว่าผู้หญิง Green และ Stager (1982) พบว่าอัตราการตอบกลับแบบสอบถามของผู้ชายสูงกว่าผู้หญิงในระยะส่งแบบสอบถามครั้งแรกแต่ในช่วงของการติดตามอัตราการตอบกลับของเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย จากงานวิจัยในต่างประเทศดังกล่าวจะเห็นว่ายังไม่มีข้อสรุปแน่นอนว่า อัตราการตอบกลับแบบสอบถามของผู้ตอบเพศใดสูงกว่ากัน ส่วนในประเทศไทยยังไม่มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเพศของผู้ตอบ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเทคนิคการเตือน โดยใช้สื่อต่างชนิดกันและผู้ตอบต่างเพศกันว่าจะมีผลต่ออัตราการตอบแบบสอบถามต่างกันหรือไม่ และการเตือนโดยสื่อประเภทต่างๆ กับเพศของผู้ตอบมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันที่จะส่งผลต่ออัตราการตอบกลับแบบสอบถามหรือไม่ สำหรับสื่อที่ใช้ ได้แก่ โทรศัพท์ จดหมาย ไปรษณีย์บัตร และไม่ใช้สื่ออะไรเลย สำหรับแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบบรรูปแบบการเตือนโดยสื่อประเภทต่างๆ นี้จะใช้วิธีการเตือน 1 ครั้ง ภาย

หลังส่งแบบสอบถามไปแล้ว 7 วัน ดังผลการศึกษาของ เชิงชาย เหมพันธ์ (2534) ที่พบว่า การเดือนภายหลังส่งแบบสอบถามไปแล้ว 7 วัน อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามสูงที่สุด โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ที่ได้มีผู้ศึกษาวิจัยไว้แล้วว่ามีผลต่ออัตราการตอบแบบสอบถามดังนี้ ใช้แบบสอบถามที่มีเนื้อหาที่ไม่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบแบบสอบถามมีความยาว 4-8 หน้า มีการจัดหน้าแบบสอบถามและพิมพ์ด้วยระบบออฟเซต ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้องลงชื่อ ใช้คำถามปลายปิด เนื้อหาเป็นเรื่องที่เกี่วข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม (สุภาพร โภกเสงกุล, 2523 ; วิไลวรรณ ศากกรวิมล, 2523; วิจิตรา ประสาทเวชกุล, 2523; บุญชอบ ศรราชพันธ์, 2535) ดังนั้นผลการเพิ่มอัตราการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ควรจะเป็นผลมาจากการเดือนโดยใช้สื่อประเภทต่างๆ เท่านั้น ทั้งนี้จะศึกษากับกลุ่มครู-อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระบบโทรศัพท์ที่เข้าถึงทุกโรงเรียนและสามารถส่งแบบสอบถามไปถึงใกล้เคียงกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามทางไปรษณีย์เมื่อได้รับการเดือนต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามทางไปรษณีย์ระหว่างผู้ตอบเพศหญิงและผู้ตอบเพศชาย
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการเดือนกับเพศของผู้ตอบที่มีต่ออัตราการตอบกลับแบบสอบถามทางไปรษณีย์

สมมติฐานของการวิจัย

โทรศัพท์เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่สะดวกรวดเร็ว ผู้รับสาร และผู้ส่งสารมีปฏิริยาโต้ตอบกันโดยตรงทางเสียงพูด และประกอบด้วยคนไทยเป็นคนที่มีความเกรงใจไม่ชอบทำให้ผู้อื่นผิดหวัง (วีรยุทธ วิเชียรโชติ, 2519:72-73) การเดือนโดยสื่อประเภทนี้น่าจะให้อัตราการตอบกลับสูงกว่าสื่อประเภทอื่น

Eckland (1965 : 156-169) พบว่า การติดตามแบบสอบถามโดยโทรศัพท์และการใช้จดหมายลงทะเบีย่นช่วยให้อัตราการตอบกลับเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 67 เป็นร้อยละ 94

Watson (Quoted in Linsky, 1975:86) ได้วิจัยเปรียบเทียบอัตราการตอบกลับที่ได้รับการติดตาม 3 แบบ คือ จดหมาย ไปรษณีย์บัตร และไม่มี การติดตาม ผลปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนในอัตราร้อยละ 46, 37 และ 30 ตามลำดับ

จากงานวิจัยดังกล่าวพบว่า การติดตามแบบสอบถามทางไปรษณีย์โดยใช้โทรศัพท์ จดหมาย ไปรษณีย์บัตร และไม่มี การติดตามอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อนำสื่อดังกล่าวมาใช้ในการเตือนน่าจะได้ผลในทำนองเดียวกัน

Gough และ Hall (1977) ศึกษาพบว่า อัตราการตอบกลับแบบสอบถามของแพทย์ เภสัชกร และเภสัชกรไม่แตกต่างกัน Goyder (1982) ศึกษาพบว่า เภสัชกรตอบแบบสอบถามกลับสูงกว่า เภสัชกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ Green และ Stager (1986) พบว่า อัตราการตอบกลับแบบสอบถามของเภสัชกรสูงกว่า เภสัชกรในระยะส่งแบบสอบถามครั้งแรก แต่ในช่วงของการติดตามอัตราการตอบกลับของเภสัชกรสูงกว่า

จากการวิจัยดังกล่าวจะเห็นว่า เภสัชกรของผู้ตอบแบบสอบถามมีผลต่ออัตราการตอบกลับ แต่ไม่มีข้อสรุปที่แน่นอนว่า อัตราการตอบกลับของเภสัชกรสูงกว่า

ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานการวิจัยเกี่ยวกับผลของประเภทการเตือนและเพศของผู้ตอบที่มีอัตราการตอบกลับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1

อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามทางไปรษณีย์ของกลุ่มที่ได้รับการเตือนโดยใช้ทางโทรศัพท์ การเตือนโดยใช้จดหมาย การเตือนโดยใช้ไปรษณีย์บัตร และไม่ได้รับการเตือนโดยสื่อใดน่าจะแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2

อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ระหว่างผู้ตอบเพศหญิงกับผู้ตอบเพศชายน่าจะแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3

ประเภทของการเตือนและเพศของผู้ตอบมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่ออัตราการตอบกลับของแบบสอบถามไปรษณีย์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู-อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่ปฏิบัติการสอนอยู่จริง
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 2.1.1 ประเภทการเตือน แบ่งเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้
 - 2.1.1.1 การเตือนโดยใช้โทรศัพท์
 - 2.1.1.2 การเตือนโดยใช้จดหมาย
 - 2.1.1.3 การเตือนโดยใช้ไปรษณียบัตร
 - 2.1.1.4 ไม่ได้รับการเตือน
 - 2.1.2 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่
 - 2.1.2.1 เพศหญิง
 - 2.1.2.2 เพศชาย
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามทางไปรษณีย์
3. สถานที่ติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้โดยใช้โทรศัพท์จดหมายและไปรษณียบัตรติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

การบริการของไพรซีเอ็มในกรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพและรวดเร็วเท่าเทียมกัน
ในทุกท้องที่

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

อัตราการตอบกลับ หมายถึง ร้อยละของการตอบแบบสอบถามกลับคืน ซึ่งคำนวณได้
จากจำนวนแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบกลับมาหารด้วยจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปให้กลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมดคูณด้วย 100

การเตือน หมายถึงวิธีการที่ผู้วิจัยติดต่อกับผู้ตอบแบบสอบถามภายหลังส่งแบบสอบถาม
ไปให้แต่ก่อนกำหนดวันส่งกลับโดยการที่ใช้โทรศัพท์ จดหมายและไปรษณีย์บัตรในการติดต่อ ข้อความ
ที่ใช้จะกระตุ้นกลุ่มตัวอย่างให้ระลึกถึงแบบสอบถามที่ส่งไปด้วยการระบุชื่อแบบสอบถาม ขอคุณผู้ที่
ตอบและส่งคืนกลับมาแล้ว และขอร้องผู้ที่ยังไม่ตอบตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย ความสำคัญ
ของผู้ตอบที่มีต่อความสำเร็จของการวิจัย

ประเภทของการเตือน หมายถึง วิธีการที่ผู้วิจัยติดต่อกับผู้ตอบแบบสอบถามโดยทาง
สื่อประเภทต่าง ๆ ได้แก่ การเตือนโดยใช้โทรศัพท์ การเตือนโดยใช้จดหมาย การเตือนโดยใช้
ไปรษณีย์บัตร และไม่ได้รับการเตือน

การเตือนโดยใช้โทรศัพท์ หมายถึง วิธีการที่ผู้วิจัยติดต่อกับผู้ตอบแบบสอบถามโดย
วิธีการติดต่อทางโทรศัพท์ ภายหลังส่งแบบสอบถามไปแล้ว 10 วัน เพื่อให้ Treatment การ
เตือนถึงกลุ่มตัวอย่างในเวลาใกล้เคียงกันโดยใช้เวลาการเดินทางของจดหมายและไปรษณีย์บัตร
3 วัน ข้อความที่ใช้ในการพูดโทรศัพท์เป็นข้อความที่กระตุ้นกลุ่มตัวอย่างให้ระลึกถึงแบบสอบถามที่
ส่งไปให้ด้วยการระบุชื่อแบบสอบถาม ขอคุณผู้ที่ตอบ และส่งคืนกลับมาแล้วและขอร้องผู้ที่ยังไม่ตอบ
ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย ความสำคัญของผู้ตอบที่มีต่อความสำเร็จของการวิจัย

การเดินโดยใช้จดหมาย หมายถึง วิธีการที่ผู้วิจัยติดต่อกับผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้จดหมายภายหลังส่งแบบสอบถามไปแล้ว 7 วัน สำหรับข้อความที่ระบุในจดหมายจะกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างระลึกถึงแบบสอบถามที่ส่งไปให้ด้วยการระบุชื่อแบบสอบถาม ขอขอบคุณที่ตอบ และส่งคืนกลับมาแล้ว และขอร้องผู้ที่ยังไม่ตอบให้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย ความสำคัญของผู้ตอบที่มีต่อความสำเร็จของการวิจัย

การเดินโดยใช้ไปรษณีย์บัตร หมายถึง วิธีการที่ผู้วิจัยติดต่อกับผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ไปรษณีย์บัตรภายหลังส่งแบบสอบถามไปแล้ว 7 วัน สำหรับข้อความที่ระบุในไปรษณีย์บัตรจะกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างระลึกถึงแบบสอบถามที่ส่งไปให้ด้วยการระบุชื่อแบบสอบถาม ขอขอบคุณที่ตอบ และส่งกลับคืนมาแล้ว และขอร้องผู้ที่ยังไม่ตอบให้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย ความสำคัญของผู้ตอบที่มีต่อความสำเร็จของการวิจัย

กำหนดวันส่งกลับ หมายถึง วัน เดือน ปี ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้สำหรับให้ผู้ตอบทำการตอบและส่งแบบสอบถามกลับ มีระยะเวลานับตั้งแต่วันที่ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจนถึงวันที่กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืน 3 สัปดาห์ (21 วัน)

ผู้ตอบ หมายถึง ครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 จำนวน 15,125 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ได้ทราบเทคนิคการกระตุ้นโดยการเตือนประเภทต่างๆ ที่สามารถเพิ่มอัตราการตอบกลับแบบสอบถามทางไปรษณีย์
2. เพื่อประโยชน์แก่นักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยที่ใช้วิธีการจัดเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามทางไปรษณีย์ต่อไป